

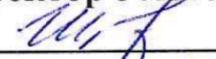
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра іноземної філології та бізнес-комунікацій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав Штанько
"30" _____ 2024 р.

ОСНОВИ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

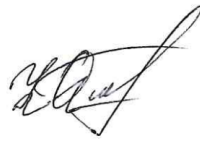
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	«Англійська мова (переклад)»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Вид дисципліни	<u>вибіркова</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>англійська</u>

**Івано-Франківськ
2024**

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри перекладу та філології
Протокол №1 від 29 серпня 2024 р.

Розробник:

Ігнатюк Ольга Георгіївна, викладач
кафедри іноземної філології та
бізнес-коцнікацій

Ольга ІГНАТЮК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП

Василь БОЙЧУК

Завідувач кафедри

Василь БОЙЧУК

СХВАЛЕНО НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЮ РАДОЮ

Голова Науково – методичної ради
ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р

Ярослав ШТАНЬКО

Контактний телефон викладача	0958574723
e-mail	olha.ihnatiuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра перекладу та філології, ауд.313
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/user/view.php?id=7173&course=3965

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи усного перекладу» вивчається студентами у 8 семестрі IV курсу.

Метою дисципліни є засвоєння основних моделей і закономірностей англійсько-українського усного послідовного перекладу, основ перекладацького скоропису, елементів синхронного перекладу. Теоретична складова дисципліни передбачає повторення основних перекладознавчих понять, що стосуються усного перекладу й вивчаються дисципліною «Теорія перекладу», надалі з уточненням характеристик окремих типів усного перекладу і їх практикуванням протягом семінарських занять і самостійно. На молодших курсах окремі елементи усного перекладу (послідовний абзацно-фразовий переклад) виконувались на заняттях з дисципліни «Практика перекладу» (переклад презентацій, елементи перекладу перемовин).

Основні завдання курсу:

- висвітлити теоретичні питання згідно з навчальною програмою й відповідно до сучасного стану лінгвістики;
- познайомити студентів з найбільш важливими проблемами сучасних досліджень у сфері усного перекладу, з постатями відомих перекладачів;
- сформулювати й закріпити навички й вміння в галузі усного послідовного перекладу з англійської мови на українську та з української на англійську;
- практикувати усний послідовний переклад і переклад з аркуша з англійської мови на українську та з української мови на англійську текстів міжнародного й суспільно-політичного характеру, матеріалів дипломатичного й економічного змісту, повідомлень на різноманітну тематику;
- навчити працювати з відеоматеріалами, сценаріями до них і здійснювати їхній переклад;
- допомогти студентам краще усвідомити специфіку усного послідовного та синхронного перекладу з іноземної (англійської) мови й особливості професії усного перекладача.

Навчання основ усного перекладу здійснюється на матеріалі юридичних, економічних, науково-технічних, публіцистичних і художніх текстів, сценаріїв англійською й українською мовами.

Курс орієнтований на формування професійних якостей перекладача. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- особливості усного перекладу;
- особливості синхронного перекладу;
- шляхи й засоби компресії тексту;
- поширені символи й закономірності перекладацького скоропису;
- вимоги до якості усного перекладу;
- принципи перекладацької деонтології;
- термінологічну лексику, яка вживається у відповідних текстах-об'єктах перекладу (англійських та українських).

У результаті вивчення курсу студент повинен **уміти**:

- перекладати усно з аркуша з попередньою підготовкою;
- перекладати усно з аркуша без попередньої підготовки;
- вести послідовний переклад (з підготовкою та без підготовки) монологічного висловлювання з голосу або з аудіо/відеозапису з іноземної мови на рідну та з рідної мови на іноземну тривалістю до 30 хвилин;
 - швидко та грамотно оформлювати переклад на слух;
 - утримувати в пам'яті мовну інформацію обсягом до 3 хвилин;
 - заповнювати всі види «перекладацьких лакун» (фонетичних, семантичних, граматичних);
 - застосувати перекладацький скоропис власних і географічних назв, цифрових відомостей при перекладі висловлювань тривалістю понад 3 хвилини.

Курс розраховано на викладання іноземною (англійською) мовою з перекладом на рідну мову.

Вивчення дисципліни передбачає **самостійну роботу** студентів, яка полягає в опрацюванні поточного лекційного матеріалу й відповідних розділів обов'язкової й додаткової літератури, в підготовці перекладів, доповідей, засвоєнні питань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Професійні компетентності Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти «Бакалавр», затвердженого наказом МОН України № 869 від 20.06.2019 року, набуття яких доповнюється вивченням навчальної дисципліни «Основи усного перекладу»

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.	ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.	ПРН 3. Організувати процес навчання та самоосвіти.

<p>ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p>	<p>ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p>
<p>ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів</p>	<p>ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p>
<p>ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.</p>	<p>ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p> <p>ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за</p>

	прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
--	--

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4		
Семестр	8		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	практичні	84 (в годинах)	16
Самостійна робота		96 (в годинах)	164 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст практичних занять для студентів денної форми навчання

Тема 1.

Поняття «усний переклад». Типи й моделі усного перекладу. Передумови коректного перекладу. Роль пам'яті і її тренування в усному перекладі. Завдання на розвиток короткотривалої пам'яті.

Тема 2.

Абзацно-фразовий переклад. Техніка усного перекладу з аркуша. Завдання на переклад з аркуша. Завдання на розвиток пам'яті та збільшення словникового запасу.

Тема 3.

Компресія тексту в усному перекладі. Смісловий аналіз повідомлення. Ключові слова, модальність, темпоральність. Завдання на абзацно-фразовий переклад. Усний реферативний переклад повідомлення з виділенням ключових слів.

Тема 4.

Фіксація інформації при послідовному перекладі. Лексичні прийоми перекладацького запису: аббревіатури, індексація, скорочення, символи. Завдання на записування числової та прецизійної інформації.

Тема 5.

Організація і прийоми перекладацького запису. Граматичні і структурно-композиційні прийоми: позначення смислових зв'язків, модальності, темпоральності. Практичні завдання на застосування граматичних прийомів в усному послідовному перекладі.

Тема 6.

Символи, класифікація основних символів за способом позначення понять. Найбільш поширені символи в послідовному перекладі. Завдання на систему записів. Послідовний переклад тексту з використанням символів.

Тема 7.

Прецизійна інформація та її види. Топоніми, етноніми, власні назви, цифрова інформація й основні символи для їх запису в послідовному перекладі. Завдання на запис прецизійної інформації в абзацно-фразовому перекладі. Практика абзацно-фразового перекладу.

Тема 8.

Основи універсального перекладацького скоропису (УПС). Принципи запису в послідовному перекладі. Передача смислових зв'язків і модальності в УПС. Практика послідовного перекладу.

Тема 9.

Системи запису. Система позначення смислових зв'язків і модальності в УПС. Техніка перекладацького скоропису.

Тема 10.

Індивідуальна система символів в усному послідовному перекладі. Рекомендації і приклади до створення індивідуальної системи запису в усному перекладі. Вправи на переклад із записом.

Тема 11.

Техніка підготовки до усного перекладу: лінгвістична підготовка. Використання словників, електронних джерел для вдосконалення й розвитку лінгвістичної компетенції перекладача. Корисні сайти для підготовки перекладачів.

Тема 12.

Психологічна підготовка до усного перекладу. Техніка публічного виступу: невербальне спілкування, голос, паузи тощо.

Тема 13.

Ератологічний аспект усного перекладу. Типові помилки в усному перекладі і їхні причини. Помилки розуміння, помилки вираження, помилки поведінки.

Тема 14.

Типові помилки в усному перекладі та шляхи їхнього усунення. Якість усного перекладу. Підготовка до усного перекладу.

Тема 15.

Імідж перекладача. Перекладацька етика. Етикет у роботі перекладача.

Зміст самостійної роботи студентів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни “Основи усного
перекладу”

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	96	164
Опрацювання матеріалу, викладеного на заняттях	10	10
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	66	134
Підготовка до поточного контролю	10	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	10

ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час вивчення курсу студент повинен дотримуватись академічної доброчесності (див. [Положення про академічну доброчесність](#)).

Під час навчання студент повинен дотримуватись Кодексу корпоративної етики: прагнути до створення в університеті сприятливого етично-психологічного клімату та, дотримуватись духу університетського співтовариства, у своїй професійній, навчальній і громадській діяльності, що базується на принципах чесності, ввічливості, толерантності, добросовісності, відповідальності, шанобливості та справедливості.

Дистанційне навчання за потреби відбуватиметься на основі навчальної платформи Moodle, куди викладач завантажуватиме навчально-методичні матеріали, презентації та завдання для самостійного опрацювання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів.

У разі недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

Підсумкова оцінка в навчальному електронному журналі генерується автоматично.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі культури і мистецтва.

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі філології.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Здатність ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, забезпечувати адекватний переклад за допомогою абстрактного мислення, аналізу і синтезу.	словесні (аудіювання), практичні (усне і письмове виконання практичних завдань під час занять, слухання аудіоматеріалів, перегляд відеоматеріалів; індивідуальні та групові вправи, переклад тексту (усний і письмовий), виконання лексико-граматичних завдань, вивчення ділової лексики, мозковий штурм, дискусія)	усне опитування, тестовий контроль, екзамен

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань у формі екзамену (1 семестр) проводиться у вигляді комп'ютерного тестування. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно зі Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань студентів: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою / National grade	Рівень досягнень, % / Marks, %
Національна диференційована шкала	

Відмінно / Excellent	90–100
Добре / Good	76–89
Задовільно / Satisfactory	60–75
Незадовільно / Fail	0–59
Національна недиференційована шкала	
Зараховано / Passed	60–100
Не зараховано / Fail	0–59
Шкала ECTS	
A	90–100
B	83–89
C	76–82
D	68–75
E	60–67
FX	35–59
F	0–4

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Об'єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2003.
2. Максимов С. Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови). Київ : Ленвіт, 2007.
3. Мірам Г. Практикум з усного перекладу: Мультимедійний формат : посібник з англійської мови для ВНЗ (+ компакт-диск.). Київ : Факт, 2005.
4. Навчальний посібник з курсу «Вступ до усного перекладу» / укладачі : С. В. Новоселецька, О. А. Пелипенко. Острог, 2007.
5. Нестеренко Н., Лисенко К. A course in Interpreting and Translation : посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця : Нова книга.
6. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису : навчальний посібник. / за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вінниця : Нова книга, 2006.

Додаткова література

7. Саприкін С., Чужакін А. Світ усного перекладу : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2011.
8. Стандарт СТТУ АПУ 001-2000.
9. Стандарт СТТУ АПУ 002-2000.
10. ASTM International, F2089-15 Standard Practice for Language Interpreting. West Conshohocken, PA : ASTM International.
11. ISO 18841: Interpreting services – General guidelines and recommendations.
12. ISO 13611 : Interpreting – Guidelines for community interpreting.
13. ISO 20228 : Legal interpreting.
14. ISO 21998 : Medical/health care interpreting.

Електронні інформаційні ресурси

15. <https://aiic.net/>
16. <https://www.fit-ift.org/>
17. <https://www.lourdesderioja.com/>
18. https://www.youtube.com/channel/UCmaf1_I EFHRu3X-_yUmF5qA
19. <https://www.youtube.com/channel/UCxBQnIzIqhtMTEkiyPMZFuA>
interpreters.free.fr/

Аудіо/відеоматеріали

20. http://www.youtube.com/watch?v=cvY_1bMAZWY – Nuremberg Interpreter Recalls Historic Trails.
21. <https://www.youtube.com/watch?v=1Z-AmvDMDN8> – відеоурок – скоропис.
22. <https://languagecareers.un.org/languages/english> - інтерв'ю з перекладачами ООН (англійською).
23. <https://languagecareers.un.org/languages/russian> - інтерв'ю з перекладачами ООН (російською).

24. <http://unmultimedia.org/radio/english/index.html> - UNO radio news in many languages.
25. <http://orcit.eu/resources-shelf-en/story.html> - Online Resources for Conference Interpreter Training.
26. <https://www.ted.com/> - TED is devoted to spreading ideas, usually in the form of short, powerful talks (18 minutes or less).
27. <http://www.bbc.co.uk/radio4> - радіо новини BBC.
28. <http://www.bbc.co.uk/programmes/p002vsnh/episodes/player> - інтерв'ю на різні теми радіо BBC.